

22122226

DANISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
DANOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
DANÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2012 (afternoon)
Lundi 14 mai 2012 (après-midi)
Lunes 14 de mayo de 2012 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

JAGT FOR BEGYNDERE

Om at ride jagt

Overvejer du at ride jagt, skal du være opmærksom på følgende:

Du og din hest skal være i form!

I skal begge have kondition til at kunne ride en rask skovtur på ca. 1,5 time.

Du skal kunne styre din hest!

Heste, der går nok så pænt i mindre grupper, reagerer helt anderledes end sædvanligt, når feltet sætter i gang. Mange heste er bange for ikke at komme med og bliver meget ivrige. De fleste nye ryttere reagerer ved at holde igen med en hård, anspændt, "død" hånd, hvorved jagten opleves som en kamp mellem hest og rytter. Rytteren prøver forgæves at kontrollere afstand, tempo og afsæt. Det kan man ikke. Udnyt derimod hestens flokinstinkt. Den rutinerede rytter lader hesten glide med feltet og får hesten til at føle sig tryk. Det giver rytteren ro og overblik og nu kan man med små virkemidler styre tempo og afstand.

Flere uheld skyldes ofte, at heste og ryttere er "i kamp" på vej hen mod forhindringen som to personer i en bil, der slås om rattet. Det skal jo gå galt før eller senere.

En god træning er at ride efter et rideskolehold. Her er der mange ryttere, tempoet er forsvarligt, og man kan nemt ride fra.

Sådan kommer du i gang

Den nemmeste måde at komme i gang er at finde en jagtrytter, der vil hjælpe en "ny". Jagtrytteren kender også alle de uskrevne regler – og dem er mange af! Hvis hverken du eller din hest har rutine i at springe grøfter eller vand, skal du ikke prøve alene først. Din usikkerhed vil hurtigt forplante sig i hesten, så den får opfattelse af, at det er farligt, og så er det meget sværere at få hesten til at springe. Lad en rutineret terrænrytter springe hesten først, så den får tillid til grøfter og vand. Det næstbedste er at ride lige bag ved andre ekvipager, (max. 1 meters afstand), som derved kan "trække" jer over.

Sådan kommer du på jagt

Jagtprogrammet finder du [- X -] på siden. Hvis du ikke er medlem af en rideklub, kan du ride [- 5 -] som gæst en enkelt gang, hvis du har en bekendt, der som medlem rider med. På din første jagt skal du have ridehjelm og en rød jakke, trøje eller anden ridejakke [- 6 -]. Helst også hvide ridebukser og sorte støvler.

Adapteret fra: www.hubertusjagt.dk/html/omjagtridning/forbegyndere.html (2010)

TEKST B

Danmarks Radio er lun på 1864-nederlaget

Hvis Danmarks Radio (DR) beslutter sig for at folde Slaget ved Dybbøl* ud i en tv-serie, kan timingen næsten ikke være bedre. I 2014 er det 150-året for det danske nederlag, så planlægningen passer fint med at det omtrent tager tre år at stable en historisk tv-serie på benene.

DR har for nylig været rundt i danmarkshistorien for at finde netop den periode, de personer og den begivenhed, der er bedst egnet til en historisk TV-serie. Og der er ingen tvivl om at DR's dramachef, Ingolf Gabold, får ekstra spark i stemmen når talen falder på nederlaget ved Dybbøl – "...ikke bare et sviende nederlag til Danmark, men også til hele den danske selvforståelse. Med andre ord alle ingredienser til en succesfuld serie: en fortælling om almindelige mennesker, om skurke og helte, og med en ordentlig omgang kanonbulder!"

"I 1864 mente vi jo, at vi var meget stærke udenrigspolitisk og havde en række allierede rundt om i verden, som nok ville komme os til hjælp. Det gjorde de bare ikke. Og vi endte med et sviende nederlag, fordi vi ikke tog imod den våbenhvile, Bismarck tilbød os. Og statsministeren endte med at stikke af til New Zealand!"

"Det nationale traume, krigen gav os, kan sammenlignes med amerikanernes Vietnamtraume. Danskerne tog bare aldrig et selvopgør med den krig, de aldrig skulle være gået ind i. Selv om Danmark langt hen ad vejen selv skaffede sig krigen på halsen, blev 1864 til fortællingen om det uskyldige Danmark, der blev løbet over ende af en større magt. Men man tog aldrig selvopgøret, og derfor tror jeg stadig, at krigen spøger i vores fælles ubevidsthed".

Når han snakker om projektet, kommer folk strømmende til for at dele deres egne 1864-historier med ham. "De taler om deres forfædre, der var med i krigen. Det er helt utroligt at mærke, hvordan disse historier stadig lever i familier overalt i landet. Så nu er det måske på tide til én gang for alle at lukke spøgelse ud".

"Men i den proces, der følger med at genopfinde sig selv, opstår der også et bemærkelsesværdigt fredeligt land, som ret hurtigt får en moderne demokratibevægelse. Alt hvad der har med andelsbevægelse, højskolebevægelse og meget af det, der er distinkt dansk, bliver også til dels født ud af trangen til at genopfinde sig selv som nation".

"Vi gik [– 18 –] at være en magt og et multinationalt rige til at blive reduceret [– 19 –] et af de mindste lande i Europa. Historien om 1864 er historien om Danmarks år 0. Med krigen gik det gamle Danmark under – helstaten Danmark, som havde tilknyttet Slesvig og Holsten – og et nyt Danmark, den lille nationalstat, opstod. I den forstand kan man tale [– 20 –] et før og efter med året 1864. Så hvis danskerne for alvor vil forstå, hvem de er, må de starte her ved år 0".

<http://politiken.dk/kultur/tvogradio/ECE999334/dr-er-lun-paa-1864-nederlaget/> (2010)

* Slaget ved Dybbøl: Danmark led et stort nederlag i 1864 ved Dybbøl Mølle i Sønderjylland

TEKST C

Vanernes spor

Kaspar Kaum Bonnén om vaner og måder man har, får og giver videre.

Jeg fløj til en sydeuropæisk hovedstad. Jeg blev hentet i lufthavnen og kørt østpå til en mindre by. Jeg mærkede, hvordan de daglige rutiner slap deres tag i mig og en underlig tom ro indfandt sig, mens en ny verden blev trukket ned foran den verden, jeg plejede at se på. Bilen kørte ubehageligt hurtigt, og landskaber, dage, stumper af liv forsvandt forbi ruderne og mindede om, at rejsen er dette brud på dagligdagen og vanerne.

Omstillingsparate og fleksible skal vi være hele tiden, men samtidig tager dagene jo fat i hinanden. Vi sidder ved computeren, holder møder, skriver e-mails og taler i telefon. Vanerne er en form for hukommelse, en måde at ajourføre sig med alt det normale på, at stille solide billeder op mellem alt det flydende, og alt det hjemlige, at stå op, at hælde vand på elkedelen, at banke på døren til børneværelset, distræt dække bord.

At rejse er pludselig at se sine vaner som en kuffert, som kun vanskeligt kan slippes – man kan glemme at man har dem, men pludselig gentager man alligevel det man plejer, ens vaner.

Det var blevet sen eftermiddag og stadig varmt. Jeg var gået rundt i byens ældste del mellem de huse, der havde stået der i 800 år. I den historiske kerne, som vi så gerne vil opleve og trænge ind i. Som om det var vores eget selv vi forsøgte at forstå. Man mærker, at der findes forskellige måder at indrette sit liv på, forskellige rum at udfolde sit liv i. Man opdager, at man selv har en række måder at leve på, en række vaner, som man har fået af sine forældre. Og man giver dem videre til sine børn, fortæller dem, hvordan man skal leve sit liv, man skælder ud på samme måde, som man selv er blevet skældt ud. Jeg laver ufrivilligt en grimasse, som min far også gør, jeg hører min egen stemme svare i telefonen.

Selv rejsen har sine vaner, jeg sidder her på en café i centrum og mærker stemningen i byen og ser [– 32 –] træerne vifte i brisen, jeg ser på dem, som går forbi cafeen, mens jeg forsøger at danne mig et overblik over, hvad jeg skal se i byen. [– 33 –] museer jeg skal se, hvilke hyggelige restauranter, jeg skal sidde på. [– 34 –] har boet her, hvilke tanker er blevet formet her.

Kaspar Kaum Bonnén, ”Vanernes spor”, *Ud og Se* (2009)

TEKST D

Langrend eller alpint?

Skiferie konkurrerer ikke med alle mulige andre interesser om danskernes sparsomme weekender og ferieuger i sommerhalvåret. Men langrend og alpinski konkurrerer unægtelig indbyrdes om vinterferien.

Langrend er en stationær ferie hvor man flytter ind i en lejlighed eller hytte og har masser af tid til at hygge sammen. Alpinferie er typisk en charterferie, men på selvstændig facon. Man kan købe en samlet pakke med transport, bolig (og liftkort) uden af den grund at være indrullet i en fælles grupperejse.

En langrendsskiferie behøver ikke være til et egentligt skisportsted. En tur i Dyrehaven med løjpesløjfer af forskellig længde – og gerne en lysløjpe til aftenbrug – kan dog hæve det sportslige niveau i skiløbet. Men en hytte et sted i Norge kan også byde på gode ture hen ad de lokale skovveje. Skis oprindelige funktion er at være et transportmiddel, der kan fragte én både op og ned. Derfor er langrend rigtig ski. Langrend er en aktivitet man kan lave hvor som helst, hvis man har udstyret parat og vejret er til det.

Alpinski er noget tungt stads at fragte rundt. Selv børn, der er store nok til at håndtere skiene fint, når de er på fødderne, kan næppe bære udrustningen selv. Ved køb af langrendsski skal man sørge for at få nogle, der ikke kun er beregnet til at køre i præparerede spor, men de vejer ikke så meget.

Danskeres interesse er at tage på skovture. De ønsker sig gerne et stort skiområde, hvor man kan tage på dagsture ud i de fjerneste kroge. Frokosten skal helst indtages under et grantræ eller ved en hølade. Med alpinski kommer man jo desværre aldrig rigtig ud i den stille natur, da et skiområde altid er særdeles menneskeskabt. Langrend ligner mere vandring som aktivitet: man følges ad i smuk natur og pauserne er lige så vigtige som selve aktiviteten.

Man kan starte med alpinski når man er ca. 4 år. Det første år på de letteste børnebakker, men fra ca. 7 år, kan man køre næsten alle vegne. Børn skal have en vis alder, før de kan løbe langrend, fordi det er en fysisk aktivitet, der kræver kræfter og koncentration af skiløberen. Fra børn er omkring 7 år kan de begynde, men man skal ikke forvente de lange dagsture med børn.

At stå på alpinski er en dyr beslutning at tage. Fra man er ca. 8 år koster liftkortet hen ved 1000 kr. for en person. Men det er forståeligt, at liftkort er så dyre, for alpinski er i bund og grund en unaturlig sport. Langrend er mere eller mindre gratis hvis man bare vil løbe i skoven.

Adapteret fra: www.duekilde.dk/ski/indhold.htm (2007)